

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-10815/2015-ERU

V Praze dne 4. dubna 2016

Č. j. 10815-14/2015-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-10815/2015-ERU a zahájeném dne 9. února 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je společnost **Kamil Mokřý s.r.o.**, se sídlem Kozmice, Horní konec 18/23, PSČ 747 11, IČ: 28654226, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, Kamil Mokřý s.r.o., se sídlem Kozmice, Horní konec 18/23, PSČ 747 11, IČ: 28654226 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. května 2015 okolo 10:45 hodin v Ostravě - Bartovicích, ul. Za Ještěrkou, před domem č. p. 79/12, zemní práce související s realizací stavby „Kanalizace Bartovice 1. část“, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu (bagru zn. Caterpillar 305 C) k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 40 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06216.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06216.

Odůvodnění:

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 27. listopadu 2015 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Slezská Ostrava (dále jen „Policie ČR“), č. j. [REDAKCE], k projednání možného spáchání přestupku, k němuž došlo v době okolo 10:45 hodin dne 25. května 2015 v Ostravě - Bartovicích, ul. Za Ještěrkou, před domem č. p. 79/12, při provádění výkopových prací během výstavby kanalizace, kdy byla strojním mechanismem poškozena koncová část plynárenského zařízení. Policie ČR postoupila Úřadu spolu s odevzdáním věci také kompletní spis, který se k dané věci vztahoval.

Po prostudování podkladů obsažených v doručeném spisovém materiálu bylo podezření ze spáchání přestupku správním orgánem prověřeno a oproti původnímu hodnocení Policie ČR překvalifikováno jako podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Po prostudování podkladů obsažených v doručeném spisovém materiálu dospěl správní orgán také k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto v souladu s ust. § 150 správního řádu vydal dne 8. února 2016 příkaz č. j. 10815-5/2015-ERU, který byl účastníku řízení doručen dne 9. února 2016.

Dne 12. února 2016 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení ze dne 9. února 2016, proti příkazu č. j. 10815-5/2015-ERU. Účastník řízení podal odpor v zákonné lhůtě.

Podáním odporu v zákonné lhůtě byl příkaz v souladu s ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení zahájené dne 9. února 2016 doručením příkazu účastníku řízení dále pokračovalo.

II. Zjištění Policie ČR

V rámci šetření Policie ČR bylo zjištěno, že zemní práce spočívající v hloubení výkopu pro uložení kanalizace prováděl právě účastník řízení. Účastník řízení tyto práce prováděl jako dodavatel v rámci realizace stavby „Kanalizace Bartovice 1. část“. Objednatelem prací byla společnost AWT Rekultivace, a. s., IČ: 47676175.

Dne 22. dubna 2014 provedl správce plynárenského zařízení vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, o čemž byl pořízen Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, včetně vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. V těchto podmínkách je uvedeno, že veškeré zemní práce ve vzdálenosti do 1 m od plynovodu je nutné provádět ručně. Protokol o vytyčení plynárenského zařízení dále odkazuje na stanovisko správce plynárenského zařízení č. j. [REDAKCE].

O existenci podzemních sítí v zájmovém územní výstavby a o podmínkách pro práci v ochranných pásmech energetických zařízení byl zaměstnanec účastníka řízení poučen objednatelem prací. Poučení proběhlo v rámci seznámení tohoto zaměstnance s technologickým postupem stavby označeným č. [REDAKCE] ze dne 12. února 2014 a plánem ochrany životního prostředí.

Zaměstnanec objednatele prací pověřený řízením stavební činnosti při realizaci stavby, pan [REDAKCE], dne 6. listopadu 2015 do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. [REDAKCE] uvedl, že před zahájením výkopových prací bylo v území výstavby plynárenské zařízení vytyčeno. Pan [REDAKCE] dále uvedl, že kromě vytyčení byly v předpokládané trase výkopu provedeny i sondy. V úseku předpokládané trasy výkopu, kde k poškození plynárenského zařízení došlo, však sondy provedeny nebyly.

Rovněž zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE] potvrdil dle úředního záznamu č. j. [REDAKCE] ze dne 13. října 2015 při podávání vysvětlení Policii ČR, že poloha plynárenského zařízení byla před zahájením zemních prací vytyčena. Pan [REDAKCE] Policii ČR také sdělil, že trasa vytyčeného zařízení byla v terénu vyznačena barvou.

Dne 25. května 2015 došlo v Ostravě - Bartovicích, ul. Za Ještěrkou, před domem č. p. 79/12, během realizace stavby „Kanalizace Bartovice 1. část“ při provádění zemních prací strojním mechanismem (bagrem zn. Caterpillar 305 C) k poškození plynárenského zařízení. K okolnostem poškození plynárenského zařízení obsluha bagru, pan [REDAKCE], do úředního záznamu o podaném vysvětlení dne 13. října 2015 uvedl, že dne 25. května 2015 hloubil v blízkosti domu č. p. 79/12 výkop pro pokládku kanalizace. Zemní práce zahájil ve vzdálenosti asi jeden metr od místa, kde se nacházela plynovodní přípojka vedoucí k domu č. p. 79/12. Nedaleko od místa, kde byla k domu z uličního plynovodu vyvedena přípojka, měl podle barvami vyznačeného průběhu tras inženýrských sítí v terénu uliční plynovod končit. Pan [REDAKCE] proto předpokládal, že dále pokračuje dle vyznačeného průběhu trasy pouze vodovodní řad. Při hloubení výkopu postupoval pan Roman Ratajský tak, že výkop hloubil podél vyznačené trasy vodovodního řadu. Při vytahování lžice naplněné zeminou z hloubeného výkopu zaregistroval, že lžice bagru zavádila o koncovou část plynárenského zařízení. Při tomto kontaktu bylo plynárenské zařízení poškozeno a začal z něj unikat plyn.

Pan [REDAKCE] dle úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 6. listopadu 2015 uvedl, že obsluha bagru pan [REDAKCE] hloubení výkopu strojním mechanismem (bagrem zn. Caterpillar 305 C) u domu č. p. 79/12 prováděl tak, že činnost zahájil v místech, kde již trasa plynárenského zařízení v terénu vyznačena nebyla a postupoval zpět směrem k odbočení plynovodní přípojky z uličního plynovodu. Dle názoru pana [REDAKCE] končila vyznačená trasa plynárenského zařízení asi dva metry za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Dne 25. května 2015 provedla Policie ČR ohledání místa činu. Z úředního záznamu o ohledání místa č. j. [REDAKCE] a pořízené fotografické dokumentace vyplývá, že poškozené plynárenské zařízení bylo uloženo na rozhraní travnatého pásu a nebezpečné cesty s hliněným povrchem podél oplocení domu č. p. 79/12 a nacházelo se asi 0,5 m pod úrovní terénu. Koncová část zařízení byla viditelně mechanicky poškozena.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 25. května 2015 k úniku 201 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 20 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům.

Objednatel prací veškeré náklady vzniklé provozovateli distribuční soustavy v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení uhradil.

K okolnostem spáchání správního deliktu pan Roman Ratajský dle úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 13. října 2015 uvedl, že poté, co došlo k poškození plynárenského zařízení, mu pan [REDAKCE] sdělil, že poškozená část plynárenského zařízení nebyla vyznačena v mapových podkladech předaných správcem plynárenského zařízení v rámci vytyčování jeho trasy. Pan [REDAKCE] v rámci podaného vysvětlení rovněž uvedl, že se domnívá, že za poškození plynárenského zařízení nenese odpovědnost, neboť o existenci tohoto zařízení nevěděl.

Dále k okolnostem spáchání správního deliktu pan [REDAKCE] dle úředního záznamu o podaném vysvětlení Policii ČR sdělil, že si je vědom, že v lokalitách, kde se nacházejí podzemní vedení inženýrských sítí, mohou být činnosti prostřednictvím strojních mechanismů prováděny, jen pokud jsou známy trasy těchto sítí a je zjištěno jejich přesné uložení na základě vykopaných sond. Pan [REDAKCE] Policii ČR také sdělil, že si je vědom, že výkopové práce může strojním způsobem provádět jen ve vzdálenosti alespoň jeden metr od příslušného vedení. Obvyklá praxe je však dle jeho vyjádření taková, že v ochranném pásmu, kde by měly být práce prováděny pouze ručním způsobem, se s využitím strojních mechanismů provádí skrývka horní vrstvy zeminy, aby následná ruční práce nebyla tak namáhavá. Takto postupovat je dle názoru pana [REDAKCE] možné proto, že přesné hloubkové uložení podzemních vedení je předepsáno technickými normami.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR doručenému správnímu orgánu pod č. j. [REDAKCE] dne 27. listopadu 2015 dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto v souladu s ust. § 150 správního řádu vydal dne 8. února 2016 příkaz č. j. 10815-5/2015-ERU, který byl účastníku řízení doručen dne 9. února 2016. Doručením příkazu účastníku řízení bylo dne 9. února 2016 zahájeno správní řízení.

Dne 12. února 2016 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení ze dne 9. února 2016, proti příkazu č. j. 10815-5/2015-ERU. Účastník řízení podal odpor v zákonné lhůtě.

Účastník řízení v odporu uvedl, že zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE], který dne 25. května 2015 poškodil v Ostravě – Bartovicích během provádění stavby „Kanalizace Bartovice 1. část“, před domem č. p. 79/12, v ul. Za Ještěrkou plynárenské zařízení, si není vědom toho, že způsobená škoda vznikla zcela jeho zapříčiněním, neboť výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl dle příkazu

objednatel, kterým byla společnost AWT Rekultivace, a.s. IČ: 47676175 se sídlem v Havířově a pod vedením stavbyvedoucího, kterým byl pan [REDAKCE].

V rámci podaného odporu účastník řízení dále navrhl, že jako doklad o správném provedení výkopových prací strojem Caterpillar 305C CR může doložit Hlášení o využití stroje ze dne 25. května 2015, schválené panem [REDAKCE], ve kterém zároveň zástupce objednatel výkopových prací prohlašuje, že při výkopových pracích prováděných zemním strojem účastníka řízení nedojde ke styku inženýrských sítí a jejich ochranných pásem.

Účastník řízení v podaném odporu dále uvedl, že k poruše na plynárenském zařízení došlo v místě, kde inženýrské sítě nebyly objednatelem vyznačeny. Na základě této skutečnosti se proto účastník řízení domnívá, že ze strany zaměstnance účastníka řízení k pochybení nedošlo.

V závěru podaného odporu účastník řízení dodává, že k podání vysvětlení v souvislosti s šetřením poškození plynárenského zařízení byl Policií ČR dne 13. října 2015 pozván pouze zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE] a účastník řízení o této skutečnosti vůbec informován nebyl.

Správní orgán dne 17. února 2016 v souladu s ust. 36 odst. 1 správního řádu vyznamenal účastníka řízení o možnosti navrhnout během správního řízení důkazy a činit i jiné návrhy na podporu svých tvrzení.

Účastník řízení této možnosti využil a na podporu svých tvrzení dne 24. února 2016 zaslal správnímu orgánu objednávku společnosti AWT Rekultivace, a.s. se sídlem Dělnická 884/41, Prostřední Suchá, 735 64 Havířov, IČ:47676175, adresovanou účastníku řízení a Hlášení o využití stroje – bagru Caterpillar 305C za období ode dne 19. května 2015 do dne 27. května 2015.

Správní orgán si v rámci řízení vyžádal vyjádření provozovatele distribuční soustavy společnosti RWE GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Ústí nad Labem, IČ: 27295567. Vyjádření nazvané Odpověď na Žádost o poskytnutí podkladů a informací bylo včetně příloh správnímu orgánu doručeno dne 26. února 2016.

Přílohy vyjádření provozovatele distribuční soustavy obsahovaly fotodokumentaci z místa poškození plynárenského zařízení, mapovou situaci a informační tiskopis, které byly přílohou Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 22. dubna 2014, detailní výkres místa poškození plynárenského zařízení s kótováním vzdáleností a stanovisko správce plynárenských zařízení č. j. [REDAKCE] ke stavbě „Kanalizace Bartovice 1. část“ ze dne 10. února 2014.

Správní orgán následně v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu vyznamenal dne 7. března 2016 účastníka řízení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Zároveň vyznamenal účastníka řízení o možnosti doložit majetkové poměry.

Dne 17. března 2016 účastník řízení využil možnosti nahlížet do spisu. O nahlížení do spisu byl učiněn záznam č. j. 10815-12/2015-ERU. V rámci nahlížení do spisu požádal účastník řízení o možnost zaslat ve lhůtě do 31. března 2016 vyjádření k věci. Správní orgán této žádosti účastníka řízení vyhověl.

Dne 30. března 2016 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení z téhož dne nazvané Vyjádření účastníka k řízení vedenému pod sp. zn. KO-10815/2015-ERU.

V tomto vyjádření účastník řízení uvedl, že dle jeho názoru z provedeného dokazování správním orgánem jednoznačně vyplynulo, že v místě, kde účastník řízení prováděl zemní práce, nebylo vyznačeno vedení jakéhokoliv plynárenského zařízení, a tedy účastník nemohl provádět práce v jeho ochranném pásmu. Pokud správní orgán hovoří o tom, že poloha plynárenského zařízení byla účastníku známa, pak tuto skutečnost musí prokázat, neboť ze spisu jednoznačně vyplývá, že v místě provádění zemních prací plynárenské zařízení označeno nebylo, a tedy účastníkovi poloha daného zařízení známa nebyla. Dle názoru účastníka řízení tuto skutečnost potvrzuje i sám správní orgán, a to v rámci svého příkazu ze dne 8. února 2016, č. j. 10815-5/2015-ERU, kde na straně 4 uvádí: „*Při provádění zemních prací strojním způsobem navíc účastník řízení vědomě postupoval tak, že se k předpokládanému konci plynárenského zařízení přibližoval a ...*“.

Účastník řízení dále ve svém vyjádření vyjadřuje přesvědčení, že je zcela zřejmé, že i sám správní orgán si je vědom skutečnosti, že vyznačení plynárenského zařízení, které bylo poskytnuto účastníkovi, dokládá, že v místě, kde tento prováděl zemní práce, žádné zařízení zakresleno nebylo. Účastník řízení je přesvědčen, že správní orgán tedy o této skutečnosti ví, pracuje s ní, avšak v rámci výroku o odpovědnosti účastníka tuto skutečnost absolutně nezohledňuje.

Účastník dále ve svém vyjádření zejména poukazuje na skutečnost, že činnost, při které k poškození plynárenského zařízení prováděl v místě určeném objednatelem prací, kterým byla společnost AWT Rekultivace, a.s. a podle pokynů tohoto objednatele. Tato společnost provedla vytyčení sítí, a proto dle názoru účastníka řízení tato společnost odpovídá za správnost jeho provedení. S ohledem na předpokládanou odbornost uvedené společnosti neměl účastník řízení jakýkoliv důvod pochybovat o správnosti vytyčení sítí. Skutečnost, že případně tato společnost, či jiná třetí osoba, nesprávně sdělila účastníku řízení zaměření těchto sítí, nemůže být přičítána k tíži účastníka řízení, natož zakládat jeho odpovědnost.

Účastník řízení ve svém vyjádření rovněž zdůrazňuje, že pokud se ve správním spise uvádí, že v pásmu 1 m neměl pan [REDAKCE] (zaměstnanec účastníka řízení) se strojem manipulovat, tak z provedených důkazů nevyplývá, že by se pan [REDAKCE] se strojem pohyboval v území 1 m vyznačeného pásma a taková skutečnost nevyplývá ani z fotodokumentace, která je součástí správního spisu.

Závěrem svého vyjádření účastník řízení podotýká, že prováděl práce v území, kde se dle jemu známých informací plynárenské zařízení nemělo nacházet, a je tedy zřejmé, že tedy vynaložil veškeré úsilí, které je možné po něm požadovat, aby škodě zabránil. Ze strany Úřadu nemůže být vůči účastníku řízení uplatňován požadavek, aby účastník řízení prováděl průzkum zájmové lokality výstavby prostřednictvím sond i v případě, kdy je účastníkovi poskytována informace, že se v této lokalitě podzemní vedení nenachází.

Možnosti doložit majetkové poměry účastník řízení nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu

KO-10815/2015-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplně a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Z obsahu spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že zemní práce spočívající v hloubení výkopu pro uložení kanalizace prováděl právě účastník řízení. Účastník řízení tyto práce prováděl jako dodavatel v rámci realizace stavby „Kanalizace Bartovice 1. část“. Objednatelem prací byla společnost AWT Rekultivace, a. s., IČ: 47676175. Vzájemné vztahy mezi účastníkem řízení a objednatelem byly upraveny na základě objednávky, kterou účastník řízení akceptoval dne 9. prosince 2014.

Dne 10. února 2014 vydal správce plynárenského zařízení k předmětné stavbě stanovisko zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. V bodě 3 těchto podmínek je uvedeno, že před zahájením stavebních činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno vytyčení plynárenských zařízení, přičemž stavebními činnostmi se rozumí veškeré činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení. V bodě 5 podmínek je pak uvedeno, že pracovníci provádějící stavební činnosti budou prokazatelně seznámeni s polohou plynárenského zařízení a podmínkami pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení.

Dne 22. dubna 2014 provedl správce plynárenského zařízení vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, o čemž byl pořízen Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, včetně vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. V těchto podmínkách je uvedeno, že veškeré zemní práce ve vzdálenosti do 1 m od plynovodu je nutné provádět ručně. Vytyčení trasy plynárenského zařízení bylo provedeno radiodetekčním hledačem typu RD 4000. Průběh trasy vytyčeného plynárenského zařízení v terénu byl vyznačen barvou. V Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení je uvedeno, že toto vytyčení má platnost dva měsíce. Přílohou Protokolu o vytyčení byla rovněž mapová situace vytyčeného plynárenského zařízení, ze které je zřejmý rozsah, v jakém bylo plynárenské zařízení v zájmovém území výstavby vytyčeno.

Dle této mapové situace, kterou objednatel prací převzal společně s Protokolem o vytyčení plynárenského zařízení dne 22. dubna 2014, se koncová část vytyčeného plynárenského zařízení nachází v ul. Za Ještěrkou ve vzdálenosti minimálně 2 metry za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Dle Záznamu o seznámení zaměstnanců s obsahem Technologického postupu č. 904 na stavbu „Kanalizace Bartovice 1. část“ a plánem ochrany životního prostředí této stavby zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE] seznámen dne 7. května 2014. Technologický postupu č. [REDAKCE] i plán ochrany životního prostředí stavby byl zpracován objednatelem prací. Z uvedeného záznamu rovněž vyplývá, že se pan Roman Ratajský zavázal, že se bude obsahem těchto dokumentů řídit.

Na straně č. [REDAKCE] Technologického postupu č. [REDAKCE] je v bodě [REDAKCE]. Inženýrské sítě uvedeno, že se trasa kanalizace a kanalizační přípojky kříží se stávajícími podzemními inženýrskými

sítěmi – plynovodem, vodovodem, podzemním vedením NN, sdělovacím vedením apod. Dále je v této části technologického postupu uvedeno, že stávající inženýrské sítě musí být respektovány včetně jejich ochranných pásem. Práce v ochranném pásmu a bezpečnostním pásmu je nutno provádět v souladu s podmínkami uvedenými ve vyjádření správců jednotlivých zařízení. Veškeré podzemní sítě budou před zahájením stavebních prací vytyčeny a vyznačeny přímo na staveništi, a to jak pro křížení, tak v souběhu trasy.

Na straně č. ■ Technologického postupu č. ■ je v části Podmínky pro práci v ochranných pásmech inženýrských sítí dále uvedeno, že před zahájením prací v ochranných pásmech vedení, staveb nebo zařízení technického vybavení musí být provedena odpovídající opatření ke splnění podmínek stanovených provozovateli těchto vedení, staveb nebo zařízení technické infrastruktury a během provádění prací musí být tyto podmínky dodrženy.

Zaměstnanec objednatele prací pověřený řízením stavební činnosti při realizaci stavby, pan ■, dne 6. listopadu 2015 do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. ■ uvedl, že před zahájením výkopových prací bylo v území výstavby plynárenské zařízení vytyčeno. Pan ■ dále uvedl, že kromě vytyčení byly v předpokládané trase výkopu provedeny i sondy. V tom úseku předpokládané trasy výkopu, kde došlo k poškození plynárenského zařízení, však sondy provedeny nebyly.

Rovněž zaměstnanec účastníka řízení pan ■ potvrdil dle úředního záznamu č. j. ■ ze dne 13. října 2015 při podávání vysvětlení Policii ČR, že poloha plynárenského zařízení byla před zahájením zemních prací vytyčena. Pan ■ Policii ČR také sdělil, že trasa vytyčeného zařízení byla v terénu vyznačena barvou.

Dle vyjádření provozovatele distribuční soustavy nazvaného Odpověď na Žádost o poskytnutí podkladů a informací, které bylo doručeno správnímu orgánu dne 26. února 2016, bylo plynárenské zařízení vytyčeno dne 22. dubna 2014. Provozovatel distribuční soustavy ve svém vyjádření dále uvedl, že v období ode dne 22. dubna 2014 do dne 25. května 2015 nebylo provedeno opakované vytyčení plynárenského zařízení. Z uvedeného vyjádření provozovatele distribuční soustavy také vyplývá, že vytyčené plynárenské zařízení bylo v celé své délce opatřeno signalizačním vodičem a to včetně koncové části plynárenského zařízení. Toto tvrzení provozovatele distribuční soustavy dokládá i fotodokumentace z místa poškození plynárenského zařízení, která byla přílohou výše zmíněného vyjádření provozovatele distribuční soustavy.

Dne 25. května 2015 došlo v Ostravě - Bartovicích, ul. Za Ještěrkou, před domem č. p. 79/12, při provádění zemních prací strojním mechanismem (bagrem zn. Caterpillar 305 C) během realizace stavby „Kanalizace Bartovice 1. část“ k poškození plynárenského zařízení. K okolnostem poškození plynárenského zařízení obsluha bagru, pan ■ do úředního záznamu o podaném vysvětlení dne 13. října 2015 uvedl, že dne 25. května 2015 hloubil v blízkosti domu č. p. 79/12 výkop pro pokládku kanalizace. Zemní práce zahájil ve vzdálenosti asi jeden metr od místa, kde se nacházela plynovodní přípojka vedoucí k domu č. p. 79/12. Nedaleko od místa, kde byla k domu z uličního plynovodu vyvedena přípojka, měl podle barvami vyznačeného průběhu tras inženýrských sítí v terénu uliční plynovod končit. Pan ■ proto předpokládal, že dále pokračuje dle vyznačeného průběhu trasy pouze vodovodní řad. Při hloubení výkopu postupoval pan ■ tak, že výkop hloubil podél vyznačené trasy vodovodního řadu. Při vytahování lžice naplněné zeminou z hloubeného výkopu zaregistroval, že lžice bagru

zavadila o koncovou část plynárenského zařízení. Při tomto kontaktu bylo plynárenské zařízení poškozeno a začal z něj unikat plyn.

Pan [REDAKCE] dle úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 6. listopadu 2015 uvedl, že obsluha bagru pan [REDAKCE] hloubení výkopu strojním mechanismem (bagrem zn. Caterpillar 305 C) u domu č. p. 79/12 prováděl tak, že činnost zahájil v místech, kde již trasa plynárenského zařízení v terénu vyznačena nebyla a postupoval zpět směrem k odbočení plynovodní přípojky z uličního plynovodu. Dle názoru pana [REDAKCE] končila vyznačená trasa plynárenského zařízení asi dva metry za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Z porovnání mapové situace, která byla přílohou Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení a detailního výkresu místa poškození plynárenského zařízení s kótováním vzdáleností, který byl přílohou vyjádření provozovatele distribuční soustavy doručeného správním orgánu dne 26. února 2016, vyplývá, že plynárenské zařízení bylo poškozeno asi ve vzdálenosti 1,8 metru za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Dne 25. května 2015 provedla Policie ČR ohledání místa činu. Z úředního záznamu o ohledání místa č. j. [REDAKCE] a fotografické dokumentace pořízené vyplývá, že poškozené plynárenské zařízení bylo uloženo na rozhraní travnatého pásu a nezpevněné cesty s hliněným povrchem podél oplocení domu č. p. 79/12 a nacházelo se asi 0,5 m pod úrovní terénu. Koncová část zařízení byla viditelně mechanicky poškozena.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 25. května 2015 k úniku 201 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 20 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům.

Objednatel prací veškeré náklady vzniklé provozovateli distribuční soustavy v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení uhradil.

K okolnostem spáchání správního deliktu pan Roman Ratajský dle úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 13. října 2015 uvedl, že poté, co došlo k poškození plynárenského zařízení, mu pan [REDAKCE] sdělil, že poškozená část plynárenského zařízení nebyla vyznačena v mapových podkladech předaných správcem plynárenského zařízení v rámci vytyčování jeho trasy. Pan [REDAKCE] v rámci podaného vysvětlení rovněž uvedl, že se domnívá, že za poškození plynárenského zařízení nenese odpovědnost, neboť o existenci tohoto zařízení nevěděl.

Dále k okolnostem spáchání správního deliktu pan [REDAKCE] dle úředního záznamu o podaném vysvětlení Policii ČR sdělil, že si je vědom, že v lokalitách, kde se nacházejí podzemní vedení inženýrských sítí, mohou být činnosti prostřednictvím strojních mechanismů prováděny, jen pokud jsou známy trasy těchto sítí a je zjištěno jejich přesné uložení na základě vykopaných sond. Pan [REDAKCE] Policii ČR také sdělil, že si je vědom, že výkopové práce může strojním způsobem provádět jen ve vzdálenosti alespoň jeden metr od příslušného vedení. Obvyklá praxe je však dle jeho vyjádření taková, že v ochranném pásmu, kde by měly být práce prováděny pouze ručním způsobem, se

s využitím strojních mechanismů provádí skrývka horní vrstvy zeminy, aby následná ruční práce nebyla tak namáhavá. Takto postupovat je dle názoru pana [REDAKCE] možné proto, že přesné hloubkové uložení podzemních vedení je předepsáno technickými normami.

Rovněž účastník řízení se k okolnostem spáchání správního deliktu vyjádřil v rámci podaného odporu, který byl správnímu orgánu doručen dne 12. února 2016. Účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že zemní práce byly strojním mechanismem (bagrem zn. Caterpillar 305C CR) prováděny správným způsobem, neboť objednatel prací prostřednictvím svého zaměstnance účastníku řízení sdělil, že při výkopových pracích prováděných účastníkem řízení nedojde ke styku inženýrských sítí a jejich ochranných pásem.

Z Hlášení o využití stroje – bagru Caterpillar 305C za období ode dne 19. května 2015 do dne 27. května 2015, které účastník řízení zaslal správnímu orgánu dne 24. února 2016, vyplývá, že účastník řízení prováděl ve dnech 19. května 2015 až 27. května 2015 prostřednictvím strojního mechanismu výkopové práce v lokalitě Bartovice. Z obsahu tohoto hlášení vyplývá, že zástupce objednatele prací pan [REDAKCE], svými podpisy na tomto Hlášení o využití stroje potvrzoval dobu, po kterou byly v jednotlivých dnech zemní práce prováděny. Pod tímto výkazem hodin provozu stroje se v pravé dolní části Hlášení o využití stroje nachází předtištěný text následujícího obsahu: „*Objednavatel výkopových prací AWT REKULITVACE [název objednatele je dopsán hůlkovým písmem] prohlašuje, že při výkopových pracích našim zemním strojem nedojde ke styku inženýrských sítí a jejich ochranných pásem.*“ Toto prohlášení je však potvrzeno pouze podpisem pan [REDAKCE], přičemž podpis zástupce objednatele prací i datum podpisu tohoto prohlášení chybí. Hlášení o využití stroje není v této části podepsáno zástupcem objednatele přesto, že se přímo pod textem prohlášení nachází kromě předtištěného textu „*podpis strojníka:*“, u kterého je právě podpis zaměstnance účastníka řízení, také položky „*podpis stavbyvedoucího:*“, a „*datum:*“.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a i na základě dalších ve spise obsažených podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo dne 25. května 2015 okolo 10:45 hodin v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Ostravě - Bartovicích, ul. Za Ještěrkou, před domem č. p. 79/12, prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení tuto skutečnost v průběhu řízení ani nezpochybňoval.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby byla účastníkovi řízení známa. Účastník řízení byl rovněž prokazatelně seznámen s podmínkami, za nichž je možno zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět. Účastník řízení se navíc zavázal, že tyto podmínky bude při své činnosti dodržovat.

V rámci správního řízení nebylo zjištěno, že by si byl účastník řízení vědom, že zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Účastník řízení však věděl, že zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu provádí v blízkosti plynárenského zařízení.

V rámci správního řízení však dále bylo zjištěno, že účastník řízení zemní práce strojním způsobem v blízkosti plynárenského zařízení prováděl v rozporu s podmínkami stanovenými správcem plynárenského zařízení, neboť před zahájení těchto prací nebylo plynárenské zařízení řádně vytyčeno. Platnost vytyčení plynárenského zařízení skončila více než jedenáct měsíců před tím, než účastník řízení v daném místě zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl.

Účastník řízení navíc zemní práce strojním způsobem prováděl, aniž by si nejprve ověřil, kde se skutečně nachází koncová část plynárenského zařízení ve směru za odbočením plynovodní přípojky vedoucí k domu č. p. 79/12. Účastník řízení takto postupoval, ačkoliv součástí Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení dne 22. dubna 2014 byla také mapová situace, ze které je zřejmé, že se koncová část vytyčeného plynárenského zařízení nachází v ul. Za Ještěrkou ve vzdálenosti minimálně 2 metry za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Je tedy zřejmé, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s maximální opatrností, když věděl, že se nachází v blízkosti plynárenského zařízení, a přesto prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, aniž by respektoval podmínky, za nichž je možno takovou činnost vykonávat.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být kromě formální stránky i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla

platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto potřeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V posuzovaném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení a způsobil únik plynu. Přestože nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému odběrateli, lze v jednání účastníka shledat jistou společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu distribuční plynárenské soustavy.

Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na spolehlivém a bezpečném provozu plynárenského zařízení. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti, při níž existuje možnost, že bude plynárenské zařízení touto činností dotčeno, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu dotčeného plynárenského zařízení, či k jeho poškození.

Za správní delikt tedy účastník řízení v souladu s ust. § 91d odst. 1 energetického zákona neodpovídá pouze v případě, kdy prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Skutečnosti, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby poškození plynárenského zařízení zabránil, účastník řízení namítal v rámci svého vyjádření nazvaného Vyjádření účastníka k řízení vedenému pod sp. zn. KO-10815/2015-ERU. Správní orgán se proto těmito tvrzeními účastníka řízení zabýval a pro vyloučení veškerých pochybností se z tohoto pohledu zabýval i některými vyjádřeními osob zaznamenanými v rámci podávání vysvětlení Policii ČR. Správní orgán se z pohledu možného uplatnění liberačních důvodů dle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona zabýval i některými tvrzeními účastníka řízení, které účastník řízení uvedl v odůvodnění jím podaného odporu.

Zaměstnanec účastníka řízení, který poškodil plynárenské zařízení, dle úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 13. října 2015 uvedl, že poté, co došlo k poškození plynárenského zařízení, mu zástupce objednatele sdělil, že poškozená část plynárenského zařízení nebyla vyznačena v mapových podkladech předaných správcem plynárenského zařízení v rámci vytyčování jeho trasy.

Dle mapové situace, kterou objednatel prací převzal společně s Protokolem o vytyčení plynárenského zařízení dne 22. dubna 2014, se koncová část vytyčeného plynárenského zařízení nachází v ul. Za Ještěrkou ve vzdálenosti minimálně 2 metry za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Z porovnání mapové situace, která byla přílohou Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení a detailního výkresu místa poškození plynárenského zařízení s kótováním vzdáleností, který byl přílohou vyjádření provozovatele distribuční soustavy doručeného správnímu orgánu dne 26. února 2016, vyplývá, že plynárenské zařízení bylo poškozeno asi ve vzdálenosti 1,8 metru za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12.

Je tedy nepochybné, že poškozená část plynárenského zařízení v mapových podkladech předaných správcem plynárenského zařízení v rámci vytyčování jeho trasy vyznačena byla.

V odůvodnění podaného odporu účastník řízení uvádí, že zaměstnanec účastníka řízení, který poškodil plynárenské zařízení, si není vědom toho, že způsobená škoda vznikla zcela jeho zapříčiněním, neboť výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl dle příkazu objednatele a pod vedením stavbyvedoucího, kterým byl zaměstnancem tohoto objednatele.

Jak již správní orgán uvedl, s ohledem na dikci ust. § 91d odst. 1 energetického zákona odpovědnost účastníka řízení vzniká v posuzovaném případě již samotným porušením právní povinnosti, bez ohledu na to, zda účastník řízení toto porušení zavinil, či nikoliv. To v plném rozsahu platí i v případě, že činnost, při které došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl zaměstnanec účastníka řízení, neboť činnost zaměstnance je činností prováděnou na náklady a odpovědnost zaměstnavatele.

Je tak zcela věcí zaměstnavatele, zda a jakým způsobem zabezpečí, aby jeho zaměstnanci respektovali platné právní předpisy i další instrukce, pokyny a opatření, které se váží k jimi vykonávané práci. Skutečnost, že účastník řízení jako zaměstnavatel nechal pracovat svého zaměstnance na základě pokynů třetích osob, proto účastníka řízení odpovědnosti za spáchaný správní delikt nezbavuje, neboť je to právě účastník řízení, kdo za následky jednání svého zaměstnance odpovídá.

Jinak řečeno, případná pochybení třetích osob při ukládání pokynů zaměstnanci účastníka řízení nezbavují účastníka řízení odpovědnosti za poškození plynárenského zařízení, které způsobil prokazatelně jeho zaměstnanec. Ačkoliv tedy nepříznivé následky tohoto jednání třetích osob mohou založit jejich odpovědnost vůči účastníku řízení například v rovině soukromoprávní, odpovědnost účastníka řízení za spáchaný správní delikt tímto jednáním není nikterak dotčena.

V odůvodnění podaného odporu účastník řízení dále uvádí, že jako doklad o správném provedení výkopových prací může doložit „Hlášení o využití stroje“ ze dne 25. května 2015 schválené zástupcem objednavatele, ve kterém zároveň zástupce objednavatele výkopových prací prohlašuje, že *„při výkopových pracích našim zemním strojem nedojde ke styku inženýrských sítí a jejich ochranných pásem“*.

Z obsahu Hlášení o využití stroje – bagru Caterpillar 305C za období ode dne 19. května 2015 do dne 27. května 2015, které účastník řízení zaslal správnímu orgánu dne

24. února 2016, však účastníkem řízení tvrzené skutečnosti nevyplývají. Tento doklad je v části, která se vztahuje k prohlášení, že při výkopových pracích prováděných prostřednictvím strojního mechanismu účastníka řízení nedojde ke styku inženýrských sítí a jejich ochranných pásem, podepsán pouze zaměstnancem účastníka řízení. Objednatel prací jej v této části nepodepsal. Jedná se tedy o jednostranné prohlášení účastníka řízení, které jeho tvrzení o prohlášení zástupce objednatele správném provádění výkopových prací účastníkem řízení nijak nedokládají.

V rámci podaného odporu účastník řízení také uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo na místě, kde inženýrské sítě objednatelem zemních prací vyznačené nebyly. Na základě této skutečnosti se účastník řízení domnívá, že ze strany jeho zaměstnance k pochybení nedošlo.

V této souvislosti správní orgán znovu poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem posuzovaného správního deliktu je to, že odpovědnost za jeho spáchání je založena už samotným porušením právních povinností a to bez ohledu na případné zavinění. Účastník řízení by se odpovědnosti za spáchaný správní delikt zprostil pouze v případě, kdy by prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo plynárenské zařízení poškodil. K poškození plynárenského zařízení došlo přímým působením strojního mechanismu. Účastník řízení zahájil zemní práce strojním způsobem přesto, že doba platnosti vytyčení plynárenského zařízení v dané lokalitě skončila více než jedenáct měsíců před zahájením zemních prací. Účastník řízení tedy začal provádět zemní práce strojním způsobem, aniž by plynárenské zařízení bylo před jejich zahájením řádně vytyčeno. Účastník tak řízení nerespektoval stanovené podmínky pro provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení, a to přesto, že s nimi byl prokazatelně seznámen.

Je nepochybné, že účastník řízení nepostupoval v posuzovaném případě s maximální opatrností, neboť postupoval v rozporu s podmínkami správce plynárenského zařízení stanovenými pro provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Je tedy také zřejmé, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby poškození plynárenského zařízení zabránil. Za těchto okolností skutečnost, že v místě, kde k poškození plynárenského zařízení došlo, nebyl průběh vytyčeného zařízení vyznačen v terénu, nezbavuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchaný správní delikt.

V závěru podaného odporu účastník řízení konstatuje, že k podání vysvětlení byl v dané věci vyzván Policií ČR pouze zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE] a účastník řízení o této skutečnosti informován nebyl.

K tomuto konstatování účastníka řízení správní orgán pouze poznamenává, že skutečnost, zda byl účastník řízení v rámci šetření prováděném Policií ČR o tomto šetření informován nebo vyzván Policií ČR k součinnosti, s předmětem správního řízení nesouvisí.

Možné liberační důvody obsažené ve vyjádření účastníka řízení nazvaném Vyjádření účastníka k řízení vedenému pod sp. zn. KO-10815/2015-ERU jsou částečně shodné s důvody uváděnými jednotlivými osobami v rámci podávání vysvětlení Policií ČR, nebo uváděnými účastníkem řízení v odůvodnění jím podaného odporu.

V úvodu tohoto svého vyjádření účastník řízení namítá, že z provedeného dokazování správním orgánem jednoznačně vyplynulo, že v místě, kde účastník řízení prováděl zemní práce, nebylo vyznačeno vedení jakéhokoli plynárenského zařízení, a tedy účastník nemohl provádět práce v jeho ochranném pásmu.

K tomuto tvrzení účastníka řízení správní orgán uvádí, že existence ochranného pásma plynárenského zařízení, nesouvisí s tím, zda bylo plynárenské zařízení vytyčeno, či nikoliv. Ochranné pásmo vzniká dle ust. § 68 odst. 1 energetického zákona dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Dle ust. 68 odst. 7 energetického zákona pak ochranné pásmo plynárenského zařízení zaniká trvalým odpojením zařízení od plynárenské soustavy nebo odstraněním stavby. Pro vyloučení případných dalších polemik na dané téma pak správní orgán poznamenává, že obdobná ustanovení upravovala vznik a existenci ochranných pásem plynárenských zařízení i v době před účinností energetického zákona.

Jak již bylo uvedeno výše, dle ust. § 68 odst. 2 energetického zákona se ochranným pásmem rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany. O skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, tak nemůže být žádných pochyb, neboť v rámci správního řízení bylo prokázáno, že účastník řízení při své činnosti plynárenské zařízení přímo zasáhl a poškodil.

Dále účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že pokud správní orgán hovoří o tom, že poloha plynárenského zařízení byla účastníku známa, pak tuto skutečnost musí prokázat, neboť ze spisu jednoznačně vyplývá, že v místě provádění zemních prací plynárenské zařízení označeno nebylo, a tedy účastníkovi poloha daného zařízení známa nebyla. Dle názoru účastníka řízení tuto skutečnost potvrzuje i sám správní orgán, a to v rámci svého příkazu ze dne 8. února 2016, č. j. 10815-5/2015-ERU, kde na straně 4 uvádí: „*Při provádění zemních prací strojním způsobem navíc účastník řízení vědomě postupoval tak, že se k předpokládanému konci plynárenského zařízení přibližoval a ...*“.

Správní orgán opětovně připomíná, že odpovědnost účastníka řízení za spáchaný správní delikt jako právnické osoby vzniká již samotným porušením právní povinnosti tj. poškozením plynárenského zařízení. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. Zavinění jako subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) pachatele k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jeho protiprávního jednání tak není nutnou podmínkou pro to, aby bylo účastníku řízení prokázáno spáchání správního deliktu. Správní orgán proto v řízení o spáchaném správním deliktu nemusí prokazovat, že účastníku řízení byla známa poloha plynárenského zařízení. Pro vznik odpovědnosti účastníka řízení postačuje, že správní orgán v rámci řízení prokázal, že v dané věci byly naplněny obligatorní znaky objektivní stránky příslušné skutkové podstaty, kterými jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Je tedy rozhodující, že v rámci řízení bylo prokázáno, že to byl účastník řízení, kdo plynárenské zařízení svou činností poškodil.

Skutečnost, že účastník řízení při provádění zemních prací strojním způsobem vědomě postupoval tak, že se k předpokládanému konci plynárenského zařízení přibližoval, vyplývá z vyjádření pana [redacted] zaznamenaného Policií ČR do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. [redacted] ze dne 6. listopadu 2015. Účastník řízení tuto skutečnost v rámci celého řízení nijak nezpochybňoval. Správní orgán z toho skutkového zjištění nedovodil, že byla účastníku řízení známa přesná poloha plynárenského zařízení v místě, kde k jeho poškození došlo. V účastníkem řízení odkazované části příkazu je naopak uvedeno, že: „*Přesto však [účastník řízení] začal provádět zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, aniž by se před jejich zahájením ujistil o přesné poloze tohoto plynárenského zařízení. [...] Při provádění zemních prací strojním způsobem navíc účastník řízení vědomě postupoval tak, že se k předpokládanému konci plynárenského zařízení přibližoval a tím riziko jeho zasažení zvyšoval.*“. Správní orgán však zdůrazňuje, že tato skutečnost nemá sama o sobě vliv na vznik případné odpovědnosti účastníka řízení za spáchaný správní delikt. V rámci správního řízení se okolnostmi, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, správní orgán zabýval z toho důvodu, aby zhodnotil, zda nejsou v posuzovaném případě naplněny důvody pro vyloučení odpovědnosti účastníka řízení za spáchaný správní delikt ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a dále ve smyslu ust. § 91d odst. 2 téhož zákona při stanovování výše ukládané sankce.

Účastník řízení ve svém vyjádření rovněž uvádí, že je zcela zřejmé, že i sám správní orgán si je vědom skutečnosti, že vyznačení plynárenského zařízení, které bylo poskytnuto účastníkovi, stanoví, že v místě, kde tento prováděl zemní práce, tak žádné zařízení zakresleno nebylo. Účastní řízení je přesvědčen, že správní orgán tedy o této skutečnosti ví, pracuje s ní, avšak v rámci výroku o odpovědnosti účastníka tuto absolutně nezohledňuje.

Tato námitka účastníka řízení je shodná s tvrzením zaměstnance účastníka řízení, pana Romana Ratajského, které bylo zaznamenáno Policií ČR do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. [redacted] ze dne 13. října 2015.

Správní orgán proto znovu opakuje, že v rámci správního řízení zjistil porovnáním mapové situace, která byla přílohou Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 22. dubna 2014 a detailního výkresu místa poškození plynárenského zařízení s kótováním vzdáleností, který byl přílohou vyjádření provozovatele distribuční soustavy doručeného správnímu orgánu dne 26. února 2016, vyplývá, že plynárenské zařízení bylo poškozeno asi ve vzdálenosti 1,8 metru za odbočkou plynovodní přípojky k domu č. p. 79/12. Je tedy nepochybné, že poškozená část plynárenského zařízení v mapových podkladech předaných správcem plynárenského zařízení v rámci vytyčování trasy toho zařízení vyznačena byla. Z podkladů poskytnutých provozovatelem distribuční soustavy navíc vyplývá, že poškozené plynárenské zařízení bylo po celé délce, tedy i v poškozené koncové části opatřeno signalizačním vodičem. Vzhledem k této skutečnosti je zcela nepravděpodobné, že by při vytyčování trasy radiodetekčním hledačem tato část plynárenského zařízení nebyla lokalizována a trasa plynárenského zařízení správcem plynárenského zařízení nebyla i v této části vytyčena a vyznačena.

Účastník dále poukazuje na skutečnost, že činnost, při které k poškození plynárenského zařízení prováděl v místě určeném objednatelem prací, kterým byla společnost AWT Rekultivace, a.s. a podle pokynů tohoto objednatele. Tato společnost dle názoru účastníka řízení také ve vztahu k účastníkovi řízení provedla vytyčení sítí. S ohledem na předpokládanou odbornost této společnosti neměl účastník řízení jakýkoliv důvod k pochybnostem ohledně vytyčení sítí. Skutečnost, že případně tato společnost, případně jiná

třetí osoba, nesprávně sdělila účastníkovi řízení zaměření těchto sítí, nemůže být účastníkovi řízení přičítána k tíži, natož zakládat jeho odpovědnost.

Jak již správní orgán uvedl, v projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a postihovat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil, tedy účastníka řízení. Právní úprava odpovědnosti za správní delikty právnických osob spadá do oblasti práva veřejného. Jejím cílem je zajistit dodržování povinností stanovených zákonem na ochranu hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem, a postihovat protiprávní jednání, jež je v rozporu se zájmy společnosti, je společensky škodlivé nebo nebezpečné. Odpovědnosti za správní delikt v oboru práva veřejného se nelze zásadně vyhnout poukazem na smluvní či jiné ujednání mezi účastníky soukromoprávního vztahu ani poukazem na porušení povinnosti ze strany jiného subjektu. Důsledky porušení závazkového vztahu je možné řešit pouze z hlediska úpravy odpovědnosti plynoucí ze smluvního vztahu. Nelze je hodnotit ve správním řízení a nejsou způsobilé mít v řízení o uložení sankce právní důsledky.

Nadto správní orgán poznamenává, že účastník řízení jako podnikatel v oblasti provádění zemních prací je bezpochyby osoba znalá a mohl a měl vědět, že je povinností toho, kdo hodlá v určitém zájmovém území výstavby provádět zemní práce, zjistit si informace o možném průběhu podzemních i nadzemních vedení a učinit vhodná opatření k tomu, aby nedošlo k jejich poškození. Účastník řízení také věděl, že zemní práce bude provádět v zastavěném území, kde bezpochyby vzhledem k charakteru jeho činnosti existuje zvýšené riziko střetu s inženýrskými sítěmi. I tak se však spoléhal jen na informace, které získal od zadavatele prací, aniž by si je jakýmkoliv způsobem ověřil. Účastník řízení takto postupoval přesto, že byl prokazatelně seznámen s podmínkami, za nichž může zemní práce strojním způsobem provádět. Případná pochybení třetích osob při ukládání pokynů a poskytování informací účastníku řízení ani důvěra účastníka řízení v odbornost třetích osob nezbavují účastníka řízení odpovědnosti za poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření rovněž zdůrazňuje, že pokud se ve správním spise uvádí, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení o šířce 1 m neměl zaměstnanec účastníka řízení manipulovat se strojním mechanismem, tak z provedených důkazů nevyplývá, že by se zaměstnanec účastníka řízení se strojním mechanismem pohyboval v území 1 m vyznačeného pásma a taková skutečnost nevyplývá ani z fotodokumentace, která je součástí spisu.

K této námitce, která je obsahově stejná s již dříve uvedenou námitkou účastníka řízení správní orgán opět s poukazem na § 68 odst. 1 energetického zákona zdůrazňuje, že existence ochranného pásma plynárenského zařízení vůbec nesouvisí s vytyčením průběhu trasy tohoto zařízení v terénu. Navíc, zasáhl-li účastník řízení prostřednictvím strojního mechanismu plynárenské zařízení, které se nachází uprostřed ochranného pásma, je nepochybné, že účastník řízení strojním mechanismem v ochranném pásmu zemní práce prováděl.

Závěrem svého vyjádření účastník řízení podotýká, že účastník prováděl práce v území, kde se dle jemu známých informací plynárenské zařízení nemělo nacházet, a je tedy zřejmé, že tento vynaložil veškeré úsilí, které je možné po tomto požadovat, aby škodě zabránil. Ze strany úřadu nemůže být uplatňován požadavek, aby účastník prováděl průzkum dané lokality skrze sondy, a to v případě, kdy je účastníkovi poskytována informace, že se zde vedení nenachází.

I v tomto případě účastník řízení především rekapituluje skutečnosti, které již ve svém vyjádření namítal.

Je zcela na uvážení účastníka řízení, jaké prostředky a postupy zvolí, aby neporušil zákonem stanovený zákaz poškození plynárenského zařízení. Je pak také věcí účastníka řízení, aby prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení zákazu poškození plynárenského zařízení zabránil. V rámci vydaného příkazu č. j. 10815-5/2015-ERU správní orgán pouze uvedl příklad takového jednání (provedení ručně kopaných sond), které by bylo možno vyložit ve prospěch účastníka řízení právě jako vynaložení veškerého úsilí, které by bylo možno po účastníkovi řízení požadovat, aby poškození plynárenského zařízení zabránil. Účastník řízení však zahájil zemní práce strojním způsobem ve vzdálenosti přibližně dva metry o místa, kde se nacházelo plynárenské zařízení, aniž by se ujistil o jeho přesné poloze a zda skutečně trasa tohoto zařízení dále nepokračuje. Před zahájením těchto prací se účastník řízení spolehl na informace zprostředkované objednatelem zemních prací, že se v daném místě plynárenské zařízení nenachází. Tyto informace si účastník řízení nijak neověřil. Takové jednání účastníka řízení rozhodně nesvědčí o tom, že skutečně vynaložil veškeré úsilí, které je možno požadovat, aby porušení své právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, či mimo ně zabránil.

Lze tedy uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Ačkoliv výše uvedená tvrzení nezbavují účastníka řízení odpovědnosti za spáchaný správní delikt, správní orgán k veškerým tvrzením účastníka řízení uplatněným v průběhu správního řízení, stejně jako ke všem dalším zjištěním a závěrům, které v rámci správního řízení učinil, přihlédl při stanovení výše pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Při stanovení výše pokuty přihlédl správní orgán ke všem zjištěným skutečnostem, zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě přihlédl správní orgán též k osobě pachatele.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby i stavbě samé. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu snižuje

V řízení však bylo také prokázáno, že před zahájením zemních prací strojním způsobem v ochranném pásmu plynárenského zařízení nebylo správcem plynárenského zařízení provedeno řádné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Řádné vytyčení plynárenského zařízení nebylo provedeno přesto, že tato podmínka byla správcem plynárenského zařízení jednoznačně stanovena a účastník řízení se jí zavázal respektovat.

Tuto skutečnost proto správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

K poškození plynárenského zařízení došlo jeho přímým zasažením strojním mechanismem. Také tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také skutečnost, že poškození plynárenského zařízení bylo neprodleně nahlášeno příslušnému správci tohoto zařízení.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky spáchaného správního deliktu byly v tomto konkrétním případě nízké a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako relativně nízkou. V důsledku poškození plynárenského zařízení sice došlo k úniku 201 m³ zemního plynu, nebyla však přerušena dodávka zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi. Tyto okolnosti proto snižují závažnost správního deliktu.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Ačkoliv účastník řízení nevyužil možnost doložit majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván, je nepochybné, že vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze s ohledem na skutečnost, že účastník řízení je podnikající právnickou osobu uvažovat o tom, že by takto stanovená výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a uložená pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení